

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 7. juli 2021

Rettens nr. 1-1701/2021

Politiets nr. SØK-91250-00011-19

Anklagemyndigheden

mod

NIVÅ VVS TEKNIK ApS

cvr-nummer 28130376,

[redacted]
cpr-nummer [redacted] og

[redacted]
cpr-nummer [redacted]

Denne sag er behandlet som tilståelsessag.

Anklageskriftet er modtaget den 11. maj 2021.

1.

Nivå VVS Teknik ApS er tiltalt for overtrædelse af

konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. § 3, stk. 2 i lov om ændring af konkurrenceloven og straffeloven, nr. 207 af 15. februar 2021,

ved i perioden fra den 17. december 2018 til den 28. januar 2019 forsætligt eller groft uagtsomt at have indgået aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet sigtede i forbindelse med afgivelse af tilbud den 28. januar 2019 på Fredensborg Kommunes udbud af rammeaftale på VVS-arbejder med [redacted] udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for udbuddet.

2.

[redacted] er tiltalt for overtrædelse af

konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23,

ved i perioden fra den 17. december 2018 til den 28. januar 2019 forsætligt eller groft uagtsomt ved tilskyndelse, råd eller dåd, som [REDACTED] for Nivå VVS Teknik ApS at have medvirket til at indgå aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet sigtede på vegne af Nivå VVS Teknik ApS i forbindelse med virksomhedens afgivelse af tilbud den 28. januar 2019 på Fredensborg Kommunes ”udbud af rammeaftale på VVS-arbejder” med [REDACTED] fra [REDACTED] udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for udbuddet.

3.

[REDACTED] er tiltalt for overtrædelse af

konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23,

ved i perioden fra den 17. december 2018 til den 28. januar 2019 forsætligt eller groft uagtsomt ved tilskyndelse, råd eller dåd, som [REDACTED] at have medvirket til at indgå aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet sigtede på vegne af [REDACTED] i forbindelse med virksomhedens afgivelse af tilbud den 28. januar 2019 på Fredensborg Kommunes ”udbud af rammeaftale på VVS-arbejder” med [REDACTED] fra Nivå VVS Teknik ApS udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for udbuddet.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at de tiltalte findes skyldige og hver især idømmes en bøde på 50.000 kr.

De tiltalte har erkendt de faktiske omstændigheder og har erkendt sig skyldige i grov overtrædelse af de bestemmelser, der er citeret i anklageskriftet, men har nedlagt påstand om, at de idømmes en bøde på hver 10.000 kr., fordi anklagemyndigheden ved fremsendelse af bødeforlæg, dateret den 16. februar 2021, har angivet en bøde på 10.000 kr.; der foreligger derfor en situation, som må sidestilles med en bindende påtalebegrænsning. De tiltalte har subsidiært gjort gældende, at forholdene på grund af de helt konkrete omstændigheder, der foreligger i denne sag, ikke har den strafværdighed, som overtrædelser af konkurrencelovgivningen i øvrigt har.

Sagens oplysninger

Tiltalte [REDACTED] har tidligere været [REDACTED] i selskabet Nivå VVS

Teknik ApS, der den 28. januar 2019 afgav tilbud på Fredensborg Kommunes "udbud af rammeaftale på VVS-arbejder".

Tiltalte [REDACTED] har tidligere været [REDACTED] i selskabet [REDACTED], der den 28. januar 2019 ligeledes afgav tilbud på Fredensborg Kommunes "udbud af rammeaftale på VVS-arbejder". [REDACTED] var [REDACTED] og [REDACTED] i selskabet.

De to tilbud var enslydende.

Det fremgår af sagens bilag, at udbudskonsulenten i Fredensborg Kommune den 27. februar 2019 rettede henvendelse til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og oplyste, at Nivå VVS Teknik ApS og [REDACTED] muligvis havde koordineret deres priser i forbindelse med afgivelsen af tilbuddet på rammeaftalen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemførte på denne baggrund en kontrolundersøgelse den 21. marts 2019 hos de to selskaber.

Det fremgår af sagens oplysninger - Anmeldelse, dateret den 29. august 2019 til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet - at selskaberne siden januar 2019 var registreret på samme adresse. Der var derfor mulighed for, at kommunikationen mellem selskaberne foregik mundtligt frem for på skrift.

Det fremgår herefter af anmeldelsen:

..."Under kontrolundersøgelsen konstaterede KFST, at [REDACTED] og Nivå VVS Teknik ApS [REDACTED] delte kontorer med skrivebordene sat op mod hinanden, således at de to [REDACTED] sad ansigt til ansigt. Bortset fra, at de to [REDACTED] havde hver sin arbejdsstation, var det svært at adskille virksomhederne fra hinanden. Virksomhedens øvrige lokaliteter (mødelokaler, køkken, kopirum etc.) benyttedes således af begge virksomheder. [REDACTED] oplyste til styrelsens personale, at [REDACTED] og Nivå VVS Teknik ApS ønskede at fusionere under virksomhedsnavnet [REDACTED]"...

Det fremgår af sagens oplysninger endvidere, at [REDACTED] blev taget under konkursbehandling ved dekret, afsagt den 3. juni 2019.

Det fremgår tillige af sagens oplysninger, at selskabet [REDACTED] blev stiftet den 1. januar 2019 med tiltalte [REDACTED] og tiltalte [REDACTED] som [REDACTED] med hver en ejerandel på 50 % af anparterne.

Efter at sagen var blevet efterforsket, udarbejdede Statsadvokaten bødeforlæg mod de 3 tiltalte; bødeforlæggene er dateret den 16. februar 2021. Det

fremgår af bødeforlæggene, at bøden, der skulle pålægges Nivå VVS Teknik ApS, blev fastsat til 50.000 kr. for overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, og at bøderne, der skulle pålægges tiltalte [REDACTED] og tiltalte [REDACTED], blev fastsat til 10.000 kr. for hver af disse tiltalte for overtrædelse af § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3.

I bødeforlæggene har statsadvokaten anført, at sagen i medfør af retsplejelovens § 832 vil kunne slutes uden retssag, hvis den tiltalte erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig villig til at betale bøden.

Statsadvokaten sendte med mail den 16. februar 2021 filer med udkastene til bødeforlæggene i høring hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Statsadvokaten oplyste i mailen, at omsætningen i Nivå VVS Teknik ApS var på [REDACTED] i 2019, og at bødeforlægget til selskabet var på 50.000 kr., svarende til [REDACTED] % af omsætningen. Statsadvokaten anfører herefter, at

..." Ved udkastene til alle tre bødeforlæg har SØIK henset til, at der er tale om en enkeltstående priskoordination under specielle forudsætninger, idet de to virksomheder havde planer om at fusionere kort efter tilbudsgivelsen"...

Statsadvokaten bad derfor om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkninger snarest og senest inden udgangen af februar måned.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen svarede allerede den 16. februar 2021, at styrelsen ikke havde nogen bemærkninger til bødeforslaget til Nivå VVS Teknik ApS, men at styrelsen indstillede, at bødestraffene til de tiltalte [REDACTED] og [REDACTED] burde fastsættes til mindst 100.000 kr. til hver for at følge de bøder, der er forudsat i forarbejderne.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har anført i svaret blandt andet, at

..."overtrædelsen omhandler tilbudskoordinering, hvilket i henhold til domspraksis er en "alvorlig" overtrædelse. Det er forudsat i forarbejderne til 2012-konkurrencelovgivningen, at bødestraffen til en fysisk person for en alvorlig overtrædelse skal være mindst 100.000 kr.

Styrelsen bemærker i den forbindelse, at der ikke er nogen forudsætning om, at straffen til en fysisk person skal nedsættes som følge af, at straffen til virksomheden pga. lav omsætning er lavere end det i forarbejderne forudsatte grundbeløb for virksomheder. Efter KFST's vurdering er der derfor ikke grundlag for ikke at følge det i forarbejderne forudsatte grundbeløb for bøder til fysiske personer"...

Statsadvokaten og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen korresponderede herefter om bødeniveauet.

Det fremgår af en mail, som Statsadvokaten sendte den 23. februar 2021 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at det var anklagemyndighedens opfattelse, at sagen mod Nivå VVS Teknik i følge praksis skulle rubriceres som "en mindre alvorlig overtrædelse", og at "Der ... i relation til de to fysiske personer i sagen" skulle "tages udgangspunkt i et grundbeløb på 50.000 kr., og fastsættelse af bøden skal bero på en vurdering af de konkrete omstændigheder. Der henvises til forarbejderne i 2012-loven:

2.12.3 Lovforslagets udformning

I overensstemmelse med anbefalingen fra et flertal af konkurrenceudvalgets medlemmer foreslås det, at bøder til fysiske personer udmåles under hensyntagen til overtrædelsens grovhed og varighed.

For så vidt angår vurderingen af grovheden af en fysisk persons overtrædelse af konkurrenceloven foreslås det, at der ved den konkrete bødeudmåling tages udgangspunkt i et grundbeløb alt efter, om overtrædelsen kan karakteriseres som en mindre alvorlig, en alvorlig eller en meget alvorlig overtrædelse. Bøden til en fysisk person, der har begået en mindre alvorlig overtrædelse, bør være på mindst 50.000 kr.

...

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Anklagemyndigheden har ved fastsættelsen af bøde i bødeforlægget lagt vægt på, at der er tale om mindre virksomheder med ganske beskudne omsætninger og med få ansatte (5 ansatte).

Herudover har anklagemyndigheden lagt vægt på en balance mellem bøden til virksomheden på 50.000 kr., som hovedmanden i forholdet til konkurrencelovens forbud og dermed det primære retssubjekt, og bøden til de to ansatte, der medvirker til virksomhedens lovovertrædelse.

I lyset heraf og landsrettens praksis finder anklagemyndigheden, at bøden til de fysiske personer bør fastsættes til 10.000 kr...."

Statsadvokaten sendte den 24. februar 2021, kl. 14.00, en mail til de tiltaltes forsvarer, advokat [REDACTED]. Det fremgår af mailen, at statsadvokaten sender "seneste bilag i sagen"; mailen var vedhæftet en fil, der er benævnt:

"21-01-01.pdf
image001.jpg"

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen besvarede statsadvokatens mail den 24. februar 2021 og bemærkede, at styrelsen tog til efterretning, at statsadvokaten vurderede, at der i denne sag var tale om en "mindre alvorlig overtrædelse", men styrelsen bemærkede, at det i forarbejderne til konkurrenceloven var forudsat, at grundbeløbet for en bøde til en fysisk person for en mindre alvorlig overtrædelse burde være mindst 50.000 kr., og at der styrelsen bekendt ikke forelå oplysninger om formildende omstændigheder, som i denne sag kunne begrunde en fravigelse i nedadgående retning. Styrelsen bemærkede endvidere, at der ikke i lovens forarbejder er holdepunkter for, at bøden til en fysisk person skal afspejle størrelsesforholdet for bøden til virksomheden. Der var derfor efter styrelsen opfattelse ikke grundlag for at reducere bøden til de tiltalte. Styrelsen indstillede som følge heraf, at bøderne til de fysiske personer i den foreliggende sag skulle følge "det i forarbejderne forudsatte om bøder for mindre alvorlige overtrædelser, således at de fysiske personer hver pålægges en bøde på 50.000 kr."

Statsadvokaten sendte den 25. februar 2021, kl. 10:40, en mail til forsvareren. Det fremgår af mailen, at statsadvokaten sender "de seneste nye bilag i sagen"; mailen var vedhæftet følgende filer:

21-01-01-06.pdf
image001.jpg
21-01-01-08.pdf
21-01-01-10.pdf
21-01-01-12.pdf

Filerne 21-01-01-06.pdf, 21-01-01-08.pdf og 21-01-01-10.pdf var bodeforlæggene, der er dateret den 16. februar 2021.

Statsadvokaten udarbejdede herefter bodeforlæg, dateret den 1. marts 2021, hvor bøderne blev fastsat til 50.000 kr. til hver af de tiltalte.

Statsadvokaten sendte den 1. marts 2021, kl. 14:27, en yderligere mail til forsvareren med filerne:

09-02-01-01.pdf
image001.jpg
09-10-01-01.pdf.
09-11-01-01.pdf

Filerne var bodeforlæggene, dateret den 1. marts 2021, til [REDACTED] og [REDACTED] med de bodekrav, der er rejst under sagen.

I et brev, der er dateret den 9. marts 2021, meddelte statsadvokaten [REDACTED] [REDACTED] at Statsadvokaten havde besluttet at opgive sigtelsen mod dette

selskab, fordi vanskelighederne, omkostningerne eller den tid, det ville kræve at gennemføre sagen, ikke ville stå i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, selskabet ville blive idømt, hvis selskabet fandtes skyldig i tiltalen.

Den 11. marts 2021 sendte statsadvokaten denne mail til tiltalte [REDACTED]:

"...

Vedlagt sender jeg dig et bødeforlæg som har været fremsendt med Postnord, og som det har vist, at der var en fejl i adressen. Jeg beklager selvfølgelig den fejl, der er sket fra anklagemyndighedens side. Politiets E-boks virkede ikke på daværende tidspunkt, så derfor alm.-post..."

Den 12. marts 2021 sendte advokat [REDACTED] en mail til Statsadvokaten om bødeforlæggene:

..."Jeg har den 24. februar 2021 modtaget en række yderligere bilag i sagen, herunder korrespondance mellem Statsadvokaten og Konkurrencestyrelsen af 16. februar 2021, hvoraf fremgår, at der fra Statsadvokaten til Konkurrencestyrelsen fremsendes udkast til 3 bødeforlæg. Jeg har tillige modtaget kopi af den efterfølgende korrespondance mellem Statsadvokaten og Konkurrencestyrelsen, hvor straffniveauet (bødestørrelsen) til de 2 privatpersoner - [REDACTED] og [REDACTED] drøftes - Statsadvokaten mener umiddelbart, at der skal udstedes et bødeforlæg på 10.000 kr. til de private personer ([REDACTED] og [REDACTED] og Konkurrencestyrelsen mener, at bødeforlæggene til både selskabet og privatpersonerne skal lyde på hver kr. 50.000.

Dagen efter - den 25. februar 2021 - modtager jeg nedenstående mail og vedhæftede filer, der indeholder et bødeforlæg på 50.000 kr. til selskabet (Nivaa VVS Teknik ApS) og 10.000 kr. til henholdsvis [REDACTED] og [REDACTED] personligt. Der står intet i mailen og heller ikke i selve bødeforlæggene om, at der er tale om udkast til bødeforlæg.

Jeg drøfter bødeforlæggene med mine klienter som efter omstændighederne accepterer bødeforlæggene, idet de ønsker at komme videre og lægge sagen bag sig.

Den 1. marts 2021, men inden de først fremsendte bødeforlæg returneres i underskreven stand, får jeg tilsendt en ny mail fra Statsadvokaten med nogle nye bødeforlæg, der igen lyder på kr. 50.000 til selskabet, men bødeforlæggene til [REDACTED] og [REDACTED] lyder nu på kr. 50.000.

Det står vi naturligvis noget undrende over for, så derfor rettede jeg forleden telefonisk henvendelse til dig og i forlængelse heraf sender jeg nu denne mail med en redegørelse af forløbet set fra vores side af bor-

det.

Jeg kan oplyse, at mine klienter for at få sluttet sagen kan godkende et bødeforlæg på kr. 50.000 til selskabet ... og kr. 10.000 til [REDACTED] og [REDACTED]. Mine klienter har på baggrund af fremsendelsen af bødeforlæggene den 25. februar 2021 haft en berettiget forventning om, at sagen kunne afgøres i overensstemmelse med de fremsendte bødeforlæg. Den korrespondance mellem Statsadvokaten og Konkurrencestyrelsen, der går forud for udstedelsen af bødeforlæggene, kan efter min opfattelse ikke føre til andet resultat, idet det er Statsadvokaten, der i sidste ende beslutter hvad størrelsen på bødeforlæggene skal udstedes på.

Såfremt bødeforlæggene til [REDACTED] og [REDACTED] personligt fastholdes på kr. 50.000, kan jeg oplyse, at bødeforlæggene ikke kan accepteres og i så fald ønskes bødeniveauet prøvet ved retten. Dels skal jeg henvise til ovenstående forløb, dels, at en bøde på kr. 50.000 til [REDACTED] og [REDACTED] efter min opfattelse er for høj i forhold til forarbejderne og foreliggende praksis, idet der i sagen - ud over selskabernes størrelse og omsætning samt den opgave der blev budt på - foreligger de særlige omstændigheder i sagen, at mine klienter stod foran en fusion af selskaberne og derfor mente, at de gjorde det rigtige ved at afgive identiske bud.

Lyder bødeforlæggene på kr. 10.000 til [REDACTED] og [REDACTED] vil jeg opfordre mine klienter til at underskrive bødeforlæggene hurtigst muligt..."

Anklagemyndigheden har fremlagt en "Oversigt over høringsforløb og udsendelse af bødeforlæg".

Det fremgår af bilaget, at anklagemyndigheden den 1. marts 2021 har sendt bødeforlæg til forsvareren via sikker mail, at "Bødeforelæg sendt via alm post" den 4. marts 2021, at "Bødeforlæg til [REDACTED] retur pga fejl i adresse", og "Bødeforlæg sendt til [REDACTED]" den 11. marts 2021 via e-boks.

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af de tiltalte [REDACTED] og [REDACTED].

Forklaringerne er refereret i retsbogen.

Rettens begrundelse og afgørelse

Skyldspørgsmålet:

De tiltalte har erkendt sig skyldige i tiltalen. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Fastsættelsen af bøden:

Retten lægger til grund, at anklagemyndighedens fremsendelse af sagens bilag den 24. og den 25. februar 2021 til forsvareren var et led i sagens forberedelse, fordi spørgsmålet om bødeniveauet endnu ikke var blevet afklaret med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Retten lægger endvidere til grund, at der efter sagens oplysninger om udsendelsen af bødeforlægget ikke er grundlag for at antage, at tiltalte [REDACTED] har modtaget udkastet til bødeforlægget, dateret den 16. februar 2021.

Forsvareren og de tiltalte kunne derfor ikke have haft en berettiget og beskyttelsesværdig forventning om, at sagen mod de tiltalte kunne afgøres med bøder på 10.000 kr.

Ved fastsættelsen af bøden til Nivå VVS Teknik ApS og de tiltalte lægger retten vægt på, at dette selskab og [REDACTED] var i færd med at fusionere på det tidspunkt, hvor tilbuddene blev afgivet, at de tiltalte [REDACTED] hensigt med prisaftalen ikke var at omgå konkurrencelovgivningen, og at rigtigheden af deres forklaringer understøttes af, at Nivå VVS Teknik ApS og [REDACTED] allerede i december 2018 var flyttet sammen på adressen Kratbjerg 203, Fredensborg, og at de tiltalte [REDACTED] pr. 1. januar 2019 havde stiftet selskabet [REDACTED].

Selvom overtrædelsen af konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 3, efter lovens forarbejder skal betegnes som grov, finder retten, at den bøde Nivå VVS Teknik ApS skal idømmes, skal fastsættes til 50.000 kr. i medfør af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. § 3, stk. 2 i lov om ændring af konkurrenceloven og straffeloven, nr. 207 af 15. februar 2021.

Der fastsættes ingen forvandlingsstraf for bøden.

I overensstemmelse med almindelige bødeudmålingsprincipper må der ved fastsættelsen af de bøder, som de tiltalte [REDACTED] og [REDACTED] skal idømmes lægges vægt på navnlig grovheden af lovovertrædelsen og deres andel heri.

Retten finder efter en samlet vurdering af de tiltaltes skyld og baggrunden for, at Nivå VVS Teknik ApS og [REDACTED] afgav enslydende og afstemte priser, at bøderne, der skal fastsættes i medfør af § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23, skal udmåles til 10.000 kr. til hver af disse tiltalte og med forvandlingsstraffe som nedenfor bestemt.

Efter sagens omstændigheder og udfald findes statskassen at skulle betale sa-

gens omkostninger.

Thi kendes for ret:

Tiltalte NIVÅ VVS TEKNIK ApS skal betale en bøde på 50.000 kr.

Der fastsættes ingen forvandlingsstraf for bøden.

Tiltalte [REDACTED] skal betale en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte [REDACTED] skal betale en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

[REDACTED]

Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETEN I HELSINGØR, den 7. juli 2021

[REDACTED]

[REDACTED]